

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 263

van **MATTHIAS DIEPENDAELE**

datum: 8 april 2015

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

UNESCO werelderfgoed - Ronde van Vlaanderen

Op paaszondag 5 april zakten naar jaarlijkse traditie opnieuw vele duizenden af naar de Vlaamse Ardennen om er de Ronde van Vlaanderen van zeer nabij te beleven. De steile kasseiwegen en hellingen in de Vlaamse Ardennen, waarvan er reeds een aantal beschermd zijn als monument, dorpsgezicht of landschap (bv. de Oude Kwaremont of de Bosberg), blijven tot de verbeelding spreken en zijn tekenend voor de rijke (wieler)geschiedenis van de streek.

De regio trekt heel het jaar door vele toeristen uit binnen- en buitenland aan. Het lijkt dan ook verdedigbaar om de typerende hellingen en kasseistroken van de Vlaamse Ardennen tot UNESCO werelderfgoed te maken. Het Milieufront Omer Wattez heeft recentelijk nog een oproep gelanceerd om het wielmonument "de Ronde van Vlaanderen" of de kasseimonumenten bij UNESCO voor te dragen.

In de Beleidsnota Onroerend Erfgoed is sprake van dat op geregelde tijdstippen kandidaat-werelderfgoederen voorgesteld worden. De beleidsnota maakt ook melding van voordrachten in het kader van het Europees Erfgoedlabel.

1. Welke hellingen/kasseistroken uit het parcours van "Vlaanderens Mooiste" zijn reeds als monument, dorpsgezicht of landschap beschermd? Graag een overzicht met verwijzing naar het ID in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed en datum van beschermingsbesluit.
2. Welke hellingen/kasseistroken zijn nog niet beschermd maar maken wel deel uit van een goedgekeurd erfgoedlandschap?
3. Zal de minister initiatieven nemen om de nog niet beschermde hellingen/kasseistroken te beschermen?
4. Zal de minister initiatief nemen om voor het geheel van hellingen/kasseistroken van de Vlaamse Ardennen een dossier op te stellen met het oog op erkenning als UNESCO werelderfgoed of EU-Erfgoedlabel? Heeft de minister eventueel een aanvraag daartoe ontvangen van derden?
5. Heeft de minister al overleg gepleegd met de minister van Cultuur met het oog op een erkenning als cultureel erfgoed?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 263 van 8 april 2015

van **MATTHIAS DIEPENDAELE**

- 1-2. Onderstaande tabellen bevatten de kasseistroken en hellingen die in de parcours van de voorbije edities van de Ronde van Vlaanderen waren opgenomen. Elke kasseistrook en elke helling uit de voorbije parcours maakt deel uit van de traditie van de Ronde van Vlaanderen. Voor elke kasseistrook en voor elke helling is aangegeven of de kasseistrook of helling is beschermd en of opgenomen in een erfgoedlandschap, tevens worden de datum van bescherming en het type bescherming vermeld. In de derde kolom is het ID van de inventaris vermeld. Alle kasseistroken zijn beschermd, van de 60 hellingen zijn er 18 beschermd en is er 1 helling opgenomen in een erfgoedlandschap.

Naam kasseistrook	Beschermd, datum, type bescherming	ID bouwkundige inventaris
Donderij	Ja, 30/03/1995 (monument)	200859
Doorn	Ja, 30/03/1995 (monument)	200995
Haaghoek	Ja, 30/03/1995 (monument)	200836
Holleweg	Ja, 30/03/1995 (monument)	200848
Huisepontweg	Ja, 30/03/1995 (monument) en 04/06/1990 (landschap)	200842
Kerkgate	Ja, 30/03/1995 (monument)	200850
Lippenhovestraat	Ja, 19/03/1996 (monument)	200745
Mariaborrestraat	Ja, 30/03/1995 (monument)	200863, 200862, 200861
Paddestraat	Ja, 30/03/1995 (monument) en 02/04/1981 (landschap)	200870
Ruitenstraat	Ja, 30/03/1995 (monument)	200849
Varentstraat	Ja, 30/03/1995 (monument)	200643

Naam hellingen	Beschermd, datum, type bescherming	ID bouwkundige inventaris
(Nieuwe) Kwaremont	Nee	
Achterberg	Nee	
Berendries	Nee	
Berg Hostellerie	Nee	
Berg Ten Houte	Nee	
Berg Ter Stene	Nee	
Boigneberg	Nee	
Bosberg	Ja, 30/03/1995 (monument)	200872
Bossenaarberg	Nee	
Bovenstraat/Kouterberg	Nee	
Den Ast	Nee	
Edelare	Nee	
Eikenberg	Ja, 30/03/1995 (monument)	200867
Eikenmolen	Nee	
Flierendries	Nee	
Foreest	Nee	

Grotenberge	Nee	
Hotond (Hoogberg)	Niet beschermd wel opgenomen in een erfgoedlandschap	
Kapelleberg	Nee	
Kapelmuur	Ja, 30/03/1995 (monument)	200871
Kasteeldreef	Nee	
Kattenberg	Ja, 30/03/1995 (monument)	200846
Keiweg-Leberg	Nee	
Kloosterstraat	Nee	
Kluisberg	Nee	
Koppenberg	Ja, 30/03/1995 (monument)	200843
Kortekeer	Nee	
Kouterberg	Nee	
Kruisberg	Ja, 30/03/1995 (monument)	200858
Ladeuze	Nee	
Leberg	Nee	
Molenberg	Ja, 30/03/1995 (monument)	200868
Muur van Geraardsbergen (via Abdijstraat)	Ja, 30/03/1995 (monument, zelfde als Kapelmuur)	200871
Muur-Kapelmuur (via centrum)	Ja, 30/03/1995 (monument, zelfde als Kapelmuur)	200871
Muur-Kapelmuur (via Kloosterstraat)	Ja, 30/03/1995 (monument, zelfde als Kapelmuur)	200871
Muziekberg	Nee	
Nellekensberg	Nee	
Nokereberg	Ja, 30/03/1995 (monument)	200841
Oude Kwaremont	Ja30/03/1995 en 24/10/1995 (monument)	200854
Parikeberg	Nee	
Paterberg	Ja, 30/03/1995 (monument)	200857
Pijpketel	Nee	
Pollareberg	Nee	
Rekelberg	Nee	
Semmerzake	Ja, 16/06/1982 (meest noordelijke 70 meter liggen in beschermd dorpsgezicht)	
Slijpstraat-Kortendries	Nee	
Statieberg	Nee	
Steenbeekberg	Nee	
Steenbeekdries	Ja, 30/03/1995 (monument)	200861, 200862
Steenberg	Ja, 17/12/1981 (landschap)	
Stokstraat	Nee	
Taaienberg	Ja, 30/03/1995	200860
Tenbosse	Nee	
Tiegemberg	Nee	
Valkenberg	Nee	
Varent	Nee	
Volkegemberg	Ja, 03/07/1981 (loopt deels door beschermd dorpsgezicht)	
Wolvenberg	Nee	

3. De bescherming van de nog niet beschermde hellingen is niet opgenomen in de beleidsnota Onroerend Erfgoed 2014-2019. Het onderzoek van het al of niet beschermenswaardig zijn van deze hellingen staat dus niet op de planning.

4. Op korte termijn neem ik geen initiatief tot bescherming van de Ronde van Vlaanderen als UNESCO-Werelderfgoed. In de beleidsnota Onroerend Erfgoed 2014-2019 staat dat er *"Op geregelde tijdstippen ... kandidaat-werelderfgoederen [worden] voorgesteld. Ik werk hiervoor een duidelijk referentiekader uit dat uitgaat van de "Outstanding Universal Value" (OUV) van elk werelderfgoed. Hiervoor is een wereldwijd kader nodig. Ik laat daarom nagaan hoe op een objectieve en gedragen manier dergelijke afwegingen kunnen worden gemaakt en op welk ogenblik een kandidatuur als werelderfgoedsite te verantwoorden is."* In afwachting van dat beleidskader zal ik geen bijkomende initiatieven meer nemen of ondersteunen om nieuwe Werelderfgoed dossiers op te maken.

Bovendien is er in Vlaanderen voor gekozen om niet langer door de minister of de administratie zelf werelderfgoednominaties te initiëren. Gelet op de eisen die UNESCO tegenwoordig stelt aan werelderfgoederen en hun ruimere omgeving (bufferzone) kan een nominatie vandaag alleen lukken wanneer er sprake is van een ruim lokaal draagvlak. Alle in de jongste jaren opgestarte nominaties zijn dus lokaal gestart en worden ook lokaal gecoördineerd. Om het nominatieproces te helpen slagen wordt wel inhoudelijke en financiële ondersteuning aangeboden door de Vlaamse overheid.

De minister neemt ook zelf geen initiatief om sites voor te dragen voor het Europees Erfgoedlabel. Het agentschap Onroerend Erfgoed lanceert samen met alle regionale administraties 2-jaarlijks een oproep voor deelname aan de nationale pre-selectie voor het Europees Erfgoedlabel. De administratie begeleidt de Vlaamse kandidaten bij de voorbereiding van het dossier. Het Europese Erfgoedlabel wordt toegekend aan sites die hun belang in de gehele Europese geschiedenis aantonen, alsook die activiteiten plannen waarbij de Europese betekenis in de verf gezet wordt. Tijdens de voorbije indieningsperiode is voor de Ronde van Vlaanderen geen kandidatuur ingediend.

5. zie ook antwoord op parlementaire vraag 527 van 9 juni 2011 (<https://www.vlaamsparlement.be/parlementaire-documenten/schriftelijke-vragen/641665>)

Elke erfgoedgemeenschap kan een aanvraag indienen voor de opname van een element immaterieel cultureel erfgoed op de Inventaris Vlaanderen. Toestemming van de gemeenschappen en groepen die het immaterieel cultureel erfgoed koesteren of beoefenen is noodzakelijk. Aanvragen kunnen 2 maal per jaar ingediend worden (15 mei en 15 november) Het is de minister van Cultuur die op 1 juli of 1 januari beslist over de opname van een element van immaterieel cultureel erfgoed op de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed.

Aangezien de verantwoordelijkheid voor het wel of niet indienen van een dossier bij de betrokken erfgoedgemeenschap ligt en de dossiers ingediend worden bij het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media heeft mijn administratie momenteel geen weet van een dergelijke aanvraag en heb ik ook nog geen overleg gepleegd met de minister van Cultuur hieromtrent.